

Vélemények egy kísérletről

Jó vagy rossz a konténer?

Az ember nem szívesen tér vissza ugyanahhoz a témához, ha az nem feltétlenül szükséges. A konténer kérdése pedig nem igényelné mindenképpen, hogy ennyit foglalkozzunk vele. A szemszállítás új módszerének bevezetéséről van szó, kísérleti időszakról, amely nyilvánvalóan véleményeket és ellenvéleményeket szül. Mivel azonban a kísérlet közvetlenül érinti a lakosságot, sok ház lakóinak eddigi életmódjába is beleszólva — ha nem is túl jelentősen — foglalkozni kell vele.

Háromszáz

méter

Már többen fordultak szerkesztőségünkhez panasszal. Legutóbb Madar Imréné, Párizsi körút 48. szám alatti lakos hívott fel telefonon. Elmondta, hogy beteg, tolokocsival jár. Nehezen mozog. Eddig csak a kapualjba kellett lehordani a szemetet a kukákba. Most 300 méterrel odébb kell vinni a konténerhez. Mások is laknak a házban, betegek és öregek, akiknek nagy megterhelést jelent a cipekedés.

A 300 méter soknak tűnik. Ám a helyszínen kiderült, hogy a távolabbi lépcsőházak és a konténer között valóban jelentős a távolság, főként egy idős, beteg ember számára.

Mások ugyanakkor dicsérik a szemszállítás új eszközét. Örülnek annak, hogy a kapualja végre megszabadult az üttö-kopott kukatartályoktól. Örülnek azért is, mert csöppet sem volt egészségesnek és gusztusosnak mondható a nyaranta hőségigél messzire bűzlő tartályosor. A bomló szerves hulladék nyáron szinte valamennyi lépcsőházat kellemetlen szaggal, sokszor legyekkel „ajándékozta meg”. Hiszen a tartályok fedele korántsem zár légmentesen.

Kényelem

és igazság

Kinek van tehát igaza? Azoknak, akik igenlik, vagy azoknak, akik ellenzik a konténert? Jelen pillanat-

ban valószínűleg egyik félnek sem. A kísérlet, a próbálkozás szakaszában minden újdonság — előnyei mellett — feltétlen hátrányokkal is jár. Ezt alig lehetne elkerülni. A folyamat végén azonban feltétlenül kialakul az optimum, Kiderülnek az új módszer hibái, ismertté válnak azok a feltételek, melyek mellett alkalmazása nemcsak gazdaságos, de jó is. Amikor a lakók kényelméből csak annyit kell feláldozni, amennyi megtérül a vámon: a lépcsőházak tisztaságán és egészségesebb levegőjén.

A jelenlegi időszak átmeneti. A Madar Imréné által panaszolt távolság valóban nagy, segíteni kellene valahogyan az ő és más beteg emberek gondjain. És nyilván változtatnak is majd helyzetükön.

A panaszolóknak abban is igazuk van, hogy a háztömbök közé, vagy az utcára letett láda a városképet sem javítja. Ezen is lehet segíteni. A szállítókoszik emelőszervezetének mechanizmusa minden bizonnyal lehetővé tenné azt, hogy a konténer ne egyszerűen a földre, hanem egy, erre a célra kialakított betontechnőbe kerüljön. Olyanba, amely takarja és környezetébe illeszti a tartályt.

A lakosság

érdekében

Sokféleképpen lehet a szemszállításnak e módszerén javítani, változtatni. Mindez azonban időt igényel. Össze kell gyűjteni a tapasztalatokat, meg kell várni, hogy a gyakorlatban hol és hogyan válik be ez az eszköz! Végső formáját és felhasználási módját csak akkor nyerheti el, ha a kísérlet befejeződött. Akkor az illetékesek minden bizonnyal figyelembe veszik az összes tényezőt — köztük a lakók jogos és indokolt kívánságait —, és csak azután döntenek a végső megoldásról. Jelenleg még tart a kísérlet, méghozzá kezdeti szakaszában. Nem elenünk, de a mi érdekeinket is szem előtt tartva fejlesztik ki ezt a metódust. Jó lenne megértően fogadni a próbálkozásokat, objektíven mérlegelni az előnyöket is.

munkában. Szakmai képzésüket illetően a mezőgazdasági területen sem sikerült jelentősen előbbre jutni. Megyénk mezőgazdaságában az elmúlt tíz évben körülbelül húzezen szereztek szakképzettséget, közülük csupán minden tízedik a nő. Ennek egyik oka, hogy számban kevés kerétszeti, állattenyésztési tanfolyamot indítanak noha ez nekik jobban megfelelne. De az objektív nehézségeken túl a nők egy részénél az igénytelenség is akadályozza a szakmai továbbképzést. A férj, a család, a környezet és a különböző előítéletek gátolják a nők ilyen irányú előrehaladását. Sok helyen mostohán bánnak a fiatal szakemberekkel, főleg a nőekkel.

Az alkalmazottak között megyénkben általában minden második nő dolgozó. Ezen belül azonban jelentős megoszlást tapasztalhatunk. A műszakiknál az arány 17, kulturális intézményeknél 26, egészségügyi területén 80 százalék.

Tapasztalatok bizonyítják, hogy a dolgozó nők anyagi megbecsülése az egyenlő elbírálás betartása mellett is általában kedvezőtlenebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka — mint arra már utaltam — a szakképzettség hiánya, a másik, hogy az alkalmazottaknál a nők többségét az alacsonyabb bérezési munkakörben foglalkoztatják, de nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy nagy különbségek vannak az ún. haevománvos női iparágak és a nehéziparágak bérszintje között. Csupán két számadat: megyénkben a férfiak 60, a nőknek pedig 95 százaléka keres kétezer forint alatt.

A mezőgazdaságban a férfi és nő kereseti arányok alakulásában nincsenek eltérések. A keresetben az eltérés oka az, hogy a tsz-ek a folyamatos női munkát nem tudják biztosítani, és ezért a nők egy része az alapszabályban előírt munkanapokat nem tudja teljesíteni, ami azzal is jár,

hogy a mezőgazdaságban dolgozó nők egy része elesik a magasabb jövedelemtől és bizonyos szociális kedvezményektől.

A felszabadulás óta

megyénkben jelentős intézkedések történtek a nők munkahelyi körülményeinek javítására. A munkáltatók arra törekedtek, hogy betartsák és betartassák a vonatkozó egészségügyi és óvórendszabályokat. Ennek ellenére egyes helyeken komoly problémák jelentkeznek. A női foglalkoztatottság nagy arányú növekedésével nem mindenütt tartott lépést a munkakörülmények javulása, és a munkahelyi ártalmak egész sora fellelhető. Az új gépek, berendezések, technológiai folyamatok nem minden esetben könnyítik meg a munkát. Sok esetben nagyobb munkatempót, egyszorú munkavégzést követelnek, amely a nőknek nagyfokú fizikai megterhelést jelent. Az iparban dolgozók helyzetét nehezíti a három műszakos munkabeosztás, a mezőgazdaságban dolgozó nőknél gondot jelent a nagyarányú elfoglaltság a szezonmunkák idején.

A jelentős eredmények mellett tehát nem kis gondok megoldása vár ránk a jövőben. Az egyik ilyen feladat: pontosan felmérni a női munkaerőigényt. Ennek megfelelően kell szorgalmazni a pályaválasztást, a szakmai képzést és továbbképzést. Szorgalmazzuk a nők foglalkoztatási lehetőségeinek további feltárását. Képzettség szerinti munkakörben történő alkalmazásukat. A munkábaállásnál elsősorban az egyedülálló gyermekes és nagyobb családú nőket vegyük figyelembe gazdasági egységeink és intézményeink.

Következésképpen fel kell lépünk minden olyan jelenséggel szemben, amelyek megsértik a nőket szemben

Kassai építómunkások Szegeden

A Délmagyarországi Építő Vállalat baráti kapcsolatot létesített a Kassai Építőipari Vállalattal. A szegedi építómunkások csoportja májusban kereste fel a szl-váki nagyváros építómunkásait. A kassaiak most viszozozzák a látogatást. Negyven fős csoportjuk három napot tölt Szegeden. Tegnap, pénteken szakmai tapasztalatcsere került sor. A vendégek megtekintették a Dorozsmai úton levő központi telepet és az épülő szegedi házgyárat, majd délután a tarjáni lakónegyed építkezésére látogattak el. Ma, szombaton kulturális és sport program szerepel a két testvéri vállalat képviselőinek találkozásán, vasárnap pedig Szeged városával ismerkednek meg a kassai építómunkások.

Szavay István

Még egyszer a szőregi kézbesítésről

Cikket közöltünk a közel-múltban arról a tarthatatlan állapotról, hogy Szőregen utcasorok nem kapják meg a napi újságot. A Szegedi Postaigazgatóság ugyan még nem választott, de irt Ványai Kálmán szőregi kézbesítő. Idézünk a leveléből: „Nekünk nem az elnézés, hanem a friss kézbesítés kell!” — említi a panaszos levél egyik mondata, majd így folytatja: „Igen, ez így volna rendjén, de nincs kézbesítő... Igaz, a Szeged 1-es hivatal küldött ki két helyettest, de ők hirtapöt nem kézbesítettek. Miért? Másfél hét múlva az egyiket baleset érte, és így két kézbesítő maradt — öt helyett. Természetesen ők nem győzték a kézbesítést. A szőregi iskola ezért felajánlotta, hogy a nagyobb gyerekek elvállalják a hírlapok kihordását. A hivatal dolgozói minden egyes hírlapot megcímkezték, hogy könnyebben ki tudják kézbesíteni a gyerekek.”

Leírja a továbbiakban, hogy nem minden gyerek volt kitartó a munkában, az árvízi szolgálat pedig ismét megnehezítette a postások dolgát. Három hónapja függ a szőregi posta bejáratánál a tábla: „Kézbesítőket felvesszünk”. A jelentkezők nem vállalták a munkát, mert kicsi a kereset. „Volt már nagy tél is — írja érde-

kenyen Ványai Kálmán —, mégis pontosak voltak a kézbesítők. Most egyedülálló dolog történt a szőregi posta életében. Talán hamarosan megoldódnak ezek a gondok.”

Reményeiben osztozunk, de mégis csak a Magyar Postának kell megoldania, hogy amit vállalt, azt teljesítse is. Hogy kézbesítő miként kap és mennyiért, ez is a posta dolga. Erdemes lenne azonban nagyobb figyelmet fordítani dolgozóinak erre a sokat fáradó rétegére.

Mit visz, mit hoz?

Olaszországba készül Borkor Lászlóné olvasónk és érdeklődik, hogy változtak-e az idén a vám- és devizarendelkezések, mert szeretné elkerülni, hogy a határon nézeteltérése legyen. Különösen az érdeklő, hogy vihet-e magával élelmiszert. Az idei turistaszazzonra is a régi vám- és devizajogszabályok vonatkoznak, így csak néhány fontosabb tudnivalót foglalnánk össze. Minden külföldre utazó engedély nélkül viheti ki azokat a használati tárgyakat, amelyekre az utazás időtar-

tamának és az évszaknak megfelelően kinttartózkodása alatt szüksége lehet. Élelmiszerből legfeljebb három napi mennyiséget, s az úti élelem összesen nem lehet több két kilónál, ezen belül fajtánként fél kilónál. Nem számít úti élelemnek az olyan élelmiszer, amely csak feldolgozás után fogyasztható. Minden 18 éven felüli utas két liter bort, egy liter más szeszest és 250 darab cigarettát vihet magával. Csak engedéllyel lehet külföldi fizetőkészítőt kivinni, magyar pénzből pedig 20 forintnál nem nagyobb bankjegyekben 200 forint lehet az utasnál. A kivitt útiholmik közül az értékesebb vagy külföldi eredetű holmikat kiutazáskor célszerű feljegyezni a vámru-nyilatkozaton, hogy hazatéréskor ne legyen velük semmiféle probléma.

Mit lehet behozni? Az egyéni útlevelel és betétlappal utazók személyenként 8

ezer, az idegenforgalmi irodák, vagy bármely szerv által szervezett társasutazásban (csoportos útlevelel) résztvevők 2 ezer forint értékű árut hozhatnak be külföldről, ennek felét vámmentesen. Az érték kiszámításakor mindig a belföldi forgalmi árat veszik figyelembe. Ha a behozott áruk értéke a 4 ezer, illetve csoportos utazásnál az ezer forintot meghaladja, akkor a többlet után a belföldi forgalmi érték 40 százalékát kell vámként fizetni. — Sok egyéb rendelkezése is van még a vám- és devizaszabályzatnak, azonban ezt nem részletezzük tovább, hiszen az utasok a vámhivataltól részletes tájékoztatást kapnak.

A lakbér nem adó

A lakásgazdálkodásról szóló határozatról már az országos lapokban és a Dél-magyarországban is több cikket olvashattak olvasóink, ha úgy látszik, mindenkit izgatnak ezek a kérdések. Több levél érkezett hozzánk, kérdésekkel, de nem tudunk azokra a levelekre válaszolni, amelyekben olvasóink azt kérdezik, hogy mennyi lakbért fognak fizetni. A jogszabályok alapján az ingatlankezelő vállalat (esetleg társadalmi bizottságok segítségével) fogja majd megállapítani, hogy melyik lakást minősíti összkomfortosnak, komfortosnak, s lakbérték új összegét majd a táncsok idejében közlik a bérlőkkel. Vannak azonban különleges kérdések is.

Szabó József (Toluhin sugáru) olvasónk méltánytalannak tartja, hogy kapnak lakbérhozzájárást azok is, akiknek magas a jövedelmük, esetleg a ház előtt ott áll a gépkocsi is. Erre röviden csak azt tudjuk felelni, hogy a rendelkezés szerint a lakbérváltozások

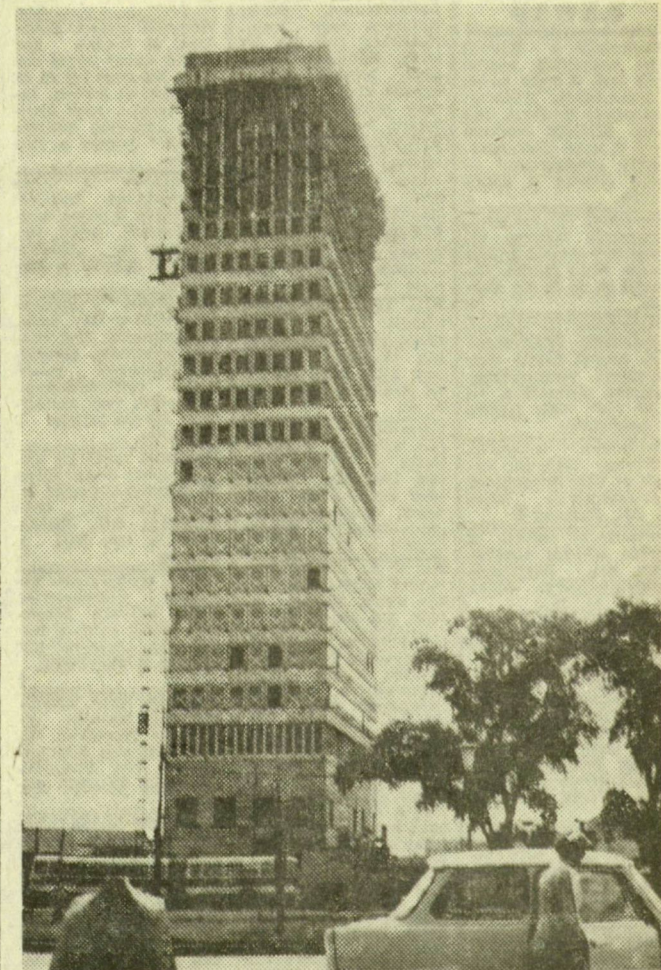
egyetlen család életszínvonalát sem akarják csökkenteni, a bérlők jövedelmét nem a munkahelyen kell és egészen másképp differenciálni. Ha elfogadjuk olvasónk javaslatát, ez végső soron egy új fajta adóztatást jelentene, s ellenkezne a lakbérrendezés lényegével. Hiszen a lakbérreket azért volt szükséges rendezni, hogy a lakóházak fenntartására többet tudjunk fordítani.

Az adóval kapcsolatos B. László kérdése is. Az iránt érdeklődik, hogy az a háztulajdonos, aki magasabb lakbért kap majd, magasabb adót fog-e fizetni. Kicsit kapcsolódik az előző kérdéshez, hiszen az alapvető cél megfogalmazására készített ismét, hogy tudniillik a magasabb lakbér fedezetet kell, hogy nyújtson a lakóházak fokozottabb karbantartására, javítására. Ha már most a pluszjövedelmet a háztulajdonostól adó formában elvonják, akkor nyilvánvalóan nem érnék el a célt, ezért a határozat a magasabb adót nem tervezi.

SZOMBAT,
1970. JÚNIUS 13.

Dr. KONCZ JÁNOS

DELMAGYARORSZAG 5

Budapestben, a Váci úton, az Árpád-híddal szemben épül ez az „égig érő” ház, mely nemcsak az Angyalföld, hanem az egész főváros egyik legmagasabb épülete lesz. Ilyen toronyházak most már egyre gyakrabban épülnek Budapestben, sőt némelyik nagyobb vidéki városban is. Bár sokan vitatják, tény és való, hogy élénkebbé, érdekesebbé tesszik a városképet. Bár egy szegedi „égig érő” házról is hírt adhatnánk!